

Životopis vojenského letce Bohumila Filipa

Bohumil Filip se narodil 26. října 1909 manželům Davidovi a Hermíně v Šumvaldě v čísle popisném 103. Vystudoval střední školu s maturitou a stal se učitelem. Po škole nastoupil základní vojenskou službu, díky maturitě automaticky s důstojnickou hodností. Byl povolán 1. dubna 1931 do Olomouce ke 2. leteckému pluku, kde s ním sloužila řada vynikajících pilotů jako Alois Vašátko, Josef František, František Peřina, František Fajtl, Karel Mrázek a 24 dalších, kteří za 2. světové války odešli do zahraničního odboje a bojovali na východní i západní frontě. Ve válce zahynulo 19 z nich. Po ukončení vojenské služby odešel Bohumil Filip dělat učitele na Podkarpatskou Rus. Miloval hory a jeho velikou vášní bylo horolezectví. Uměl hrát na řadu hudebních nástrojů, byl velice schopným a oblíbeným nejen u žáků, ale i mezi přáteli.

Před „Mnichovem“ roku 1938 byl povolán zpět k československému letectvu. Nastoupil do Podbrezové u Brezna ke 3. leteckému pluku, létal na dvoupilotních letadlech jako zakreslovač map. Po okleštění republiky zůstával dál v armádě. Když 14. března 1939 vyhlásil slovenský sněm samostatnost Slovenska, většina Čechů byla ze země vyhnána. Bohumil Filip byl jako vynikající odborník začleněn ke slovenskému letectvu a spolu s dalšími vlastenecky smýšlejícími kolegy piloty začal okamžitě připravovat tajný přelet letadel do Polska, aby se mohli přidat na stranu spojenců. Těsně před plánovaným odletem však byli prozrazeni gestapu. Podle pozdějšího vyprávění účastníka možného přeletu kapitána Ivana Novotného rodině Filipových je udal slovenský kolega, který se ke konci války přidal k povstalcům a vystupoval jako „hrdina.“ Kapitán Novotný po válce hledal Bohumila Filipa jako svědka pro obvinění „zrádce-hrdiny.“ K tomu ale už nedošlo.

Po udání se Bohumil Filip spolu s Ivanem Novotným schovávali na faře v Ružomberku, kde byli chyceni Hlinkovou gardou. Po zatčení měli být předáni gestapu, ale přemluvili strážce, aby si mohli v obchodě v Malackách koupit kapesníčky. Po svolení k nákupu oba zastrčili své legitimace do regálů se vzkazem, aby byly poslány jejich rodinám. K těm se dostaly až po válce.

Po předání gestapu byli vězněni na hradě Veveří u Brna, odkud Bohumil Filip organizoval úspěšný útěk vězňů přepadením dozorců. Gestapo je s nasazení 60 psů však všechny pochytilo v lesích. Z Veveří byli Bohumil Filip s kapitánem Ivanem Novotným posláni koncem roku 1939 do koncentračního tábora v Dachau, odkud plánovali další útěk. Ten se jim dlouhou dobu nedařil, až v roce 1944 se naskytla příležitost přihlásit se na těžké práce v lesích. V té době byl Ivan Novotný nemocný, k Bohumilu Filipovi se tedy přidal jugoslávský vězeň, rovněž letec. Podle plánu se v lese nechali zahrabat a počkali, až odejdou dozorcí se psy zpět do koncentračního tábora. Poté se rozdělili a každý pokračoval na vlastní pěst. Další osud jugoslávského letce není znám.

Bohumil Filip na svém útěku směřoval do Rakouska, do okolí Innsbrucku, kde měl pravděpodobně předválečné kontakty s místními horolezci. Pod falešným jménem Hric Franz pracoval ve vesnici Mutters jako stavební dělník až do konce války. Podle pozdějšího vyprávění místních všichni obyvatelé vesnice věděli, že utekl z koncentračního tábora, ale

nikdo ho neudal. V té době poslal své rodině do Šumvaldu psaní, že je v pořádku a těší se na brzkou shledanou.

Při horských výpravách s přáteli se seznámil s o 13 let mladší Dr. Trude Undesser z Vídně, která byla do Mutters poslána na práci. Vznilo mezi nimi silné pouto, oba spojovala láska k horám. Po válce se 28. května nechali v kostelíku v Mutters oddat. Jako svatební cestu si zvolili cestování po okolních horách.

V noci z 2. na 3. června bohužel hodně přšelo. Novomanželé se ráno vypravili na jeden z dalších horských výšlapů, tentokrát na horu Nockspitze. Na kluzkém a podmáčeném povrchu se pod vrcholem hory zřítily dolů ze srázu, kde byli na místě mrtvi. K věčnému odpočinku byli společně uloženi u kostelíku v Mutters, kde si před pár dny řekli své „ano.“ Náhrobek v tyrolském stylu tam stojí dodnes.

Pamětník pan Lubomír Gabryš se v 60. letech setkal s rodinou Trude Undesser ve Vídni. Vyhledal ji podle zpětné adresy uvedené na dopise, který dostali jeho příbuzní v roce 1946 a v němž byla popsána ona tragická událost.